

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Rzymu d. 10. Iun. Kárdynał Cibo dla nagłego na zdrowiu zapadnięcia kázał się *ex Conclavi* na wolniejszy powietrze do Páłacu swego *Quatre fontaines* názwanego przenieść, gdzie lubo już zupełnie *reconvalluit*, powiadaia iednak, że *ad Conclave* więcej niepowróci. JehMé *Ruffo*, *Caraccioli* y *Altie* y Kárdynałowie także *decumbunt*, pierwszy z nich wczoráy się *ex Conclavi* przeciwstawił. W przeszły poniedziałek ogłoszilo się byśo, iakoby Kárdynał *Davia* na Stolicę Apostolską był wyniesiony, dlączego Polpolsko do Watykanu *numeratissime accurrebat*, dla słuchania promulgacyi, ale odgłos ten był bez fundamentu, bo na ostatnim *serminium* miał tylko 29. głosów. Lubo zaś Kárdynał *Albani* deklarował, że nikogo *ad summum Pontificatum* proponować nie chce, o tym przecie publicznie znáć dáł, że po swoiey stronie má 24. kresek, *subintelligendo*, iż bez konsensu lego do Elekcyi przyść nie potráfia. Potey deklaracyi *Celisola*, *Salviati* y *Percia*

Kárdynałowie intencyą swoię, ná *Falconiergo*, obroćili, ale że *Colonna* y *Spinola* Kárdynałowie ieszcze są w pierwszym rángu, więc *inferunt*, że táż Elekcyá nie zaráz ieszcze do skutku przydzie.

Z *Norcia* mámy, że tam *de novo* trzęsienie ziemi Hyszcć się dáło, przez co Obywatele támeezni w wielkicy zostaią konsternacyi.

z Portugállii.

z *Lisbony* d. 18. Maj Konfraternia S. Jána Nepomuccná, ktorá tu w Kościele Niemieckim jest fundowaná d. 14. *presentis* Kánonizacyą tego Świętego z wielką magnificencyą obchodzilá. Krolowá *JeyMé*, ktorá ten Kościół z Kláštorcem dla Kármelitów *erexit*, z Infantem *Don Pedro* y Infantem *Dona Francisca* przybylá, tamże dla przysluchaniá się *Pancgirykowi* od Dكتورá *Jozefa Rodriga Pereira* odprawionemu, następującego raná *comparuit*, także y Krol *JMé* z Xétem Brázylii y Infantem *Don Anton* dla tym wspaniałezy solennizacyi. Zákończono ten Fest spiewaniem *Te Deum laudamus* przy rezonancyi wyborney *Kapelli*.

z Hiszpanii.

z Grenady d. 4. Iun: Przyszłego wtorku iako w dzień Św. Ferdynanda Imieniny Krolewicz JMéi Xcia Asturyi, cały Dwór z wielką magnificencją odprawił, gdzie tak Krolestwu JchMćiom iako y pomienionemu Xciu JMéi, wszyscy Cudzoziemscy Ministrowie y Kamblerowie Dworscy złożyli kongratalacye; Po których Krol JMé wszystkich JchMćiów *splendidiſſimé* traktował; A po obiedzie u Krolewicz JMéi wdzięczną ich zabawiono muzyką. *Confirmatur* teczniczyszą pocztą, że się cały Dwór do *Casalba* wybiera, y iuz z tąd Krolestw JchMćiów y pomienionego Krolewicz Bągaze dziś wysłały: iak by tam długo bawić mieli, jeszcze *non constat*. Ostatnie listy z Prowincyi *Biscage*, którą za *Navarre* leży, donoszą, że tam Okręty z innemi statkami małemi pogotowiu stoją y tylko na Ordynans czekają, aby się z Flotą złączyć mogły. Z *Barcelony* *constat*, że Mąytkowie, których tamieczna Prowincya zawarbowała, iuz na Okręgach instalowani, inszy także Okręt wyszedł dla transportowania do *Barcelony* Mąytkow, w Prowincyi *Valence* zawarbowanych.

z Francyi.

z Paryża d. 19. Iun. Oboie Krolestwo JchMé szczęśliwie stąnawszy w Marly, na tym wesołym miejscu różnemi się zabawiają dywertymenćami: Kómiſarze Krola JMéi, którzy *d. 12. presentis in Sinodo* konwokowanego Duchowieństwa byli, także po drugi raz w piątek *comparuerunt*, gdzie JMé P. *Fagon* imieniem Krola JMéi dobrowolną dążinę o 4 millionach liwrow rekwirował: że zaś Arcybiskup tego Miasta z wspomnianym Duchowieństwem respektami tej propozycyi konfiterował, więc

zaraz na wypłcenie teyże summy zezwolono. JMé P. *Márquis de Monti*, Posel u Dworu Polskiego będący, w przeszłym tygodniu z Obozu Salskiego tu stąnawszy, usłną o wykonaniu swoiey instrukcyi Krolowi JMéi uczynił relacyę. Xiążę *de Guise* iuz się z Xciem Lotaryngi *ratione Dziedziſtwa* pokombinował, aby go od Xcia Lotaryńskiego roczney pensyi 34. tysięcy Liwrow dochodziło *ab uriną Constitutum*. JMé P. *Horace Walpole* przeszłego Piątku stąnął tu z Londynu a JMé P. *Lord de Harrington* z tąd *excursurus*. JMé Pán *Kinski* Posel Cesarza JMéi z nowu przed kilką dniami do *Marly invitatus*, gdzie pomieniony JMé z Kardyńałem *de Fleury* y innemi Ministrami na długiey był konferencyi; Po której zaraz kurcyer Gabinetowy JMé *Banieres*. od Krola JMéi z znacznemi interesami do *Grenady* expedyowany. Krol JMé rezolwował się, prowent tabaki puścić w arendę y iako powiadaia, że się iuz pewną odczwała kompaniā, którą za pomieniony Prowent 8. kroć sto tysięcy liwrow płacić deklaruie.

z Anglii.

z Londynu d. 24. Iunij w przeszły Poniedziałek rano 3. Regimenty Gwardyi nowo przybrancy do *Hyde-Park* pomastierowało, dokąd także Krol JMé w asystencyi Krolowy JeyMći y całej Famiyli z *Rychmond* pospieszywszy, sam pomienioną Gwardyā lustrował, po lustracji zaś exercycyā odprawić y różnemi sposobami strzelać kazał; co z wielkim ukontentowaniem Krola JMéi odprawiwszy, nāzad znowu do *Rychmond* powrocił, a Krolewic JMé Xżę *de Wallis* u Lorda *Delawar* Pułkownika Grenadyerow Kompanii pierwszego Regimentu Gwardyi, całą kompaniā swoią częstuiącego, pozostął. Bągaze Krola

14. JMci y całego Dworu, wraz z Kancelaryą tegoż dnia do *Windsor* ruszyły. We wtorek jeden Bataillon Gwardyi z tąd do *Windsor* pomastierował; a we Szrodę Krol JMé tam obiadował, gdzie iako mowią, czas iaki zabawi. Wielkie czynią *preparatoria* w *Windsor* na Installacye trzech Kawalerow, ktorych Krol JMé Orderem bickirney podwiazki regalizował; żeby się zaś Krolowa IeyMé, Xżnicka y Damy tey ceremonii tym lepięcy przypatrzyć mogli, więc w Káplicy *S. Georgij* w *Windsor* Gáleryą wybudowano. Gráf *Wilmington* wykonał przed kilką dniami przysięgę wierności nad Pieczętářstwem Krola JMci, a Lord *de Harrington* codziennie z Paryża *speratur redux*, który iak tu stanie, tak zaraz funkcją Sekretářstwa *statu* obeymie. Krol JMé w przeszły w torek to iest d. 22. *presentis* iako w dzień wstąpienia na Tron, wszystkich Oficjalistow y Officyerow szpitalu *de Greenwich* w Sali malowancy *lauffime* traktował, na dole zaś wszystkich Kálekami będących żołnierzy pomienionego szpitalu (ktorych *in numero* 700. było) także częstowano.

z Dánii.

z *Kopenbahi* d. 24. Iun. Wczoray w *Fridensburgu* było *intimum consilium*, przy ktorym, procz Ablegará Francuzkiego, żaden z Ministrów postronnych nie był przytomny. z *Norwegij* mamy, że w Rodynach srebrnych przy *Kongsbergu* między Gornikami y pomocnikami tamiecznymi tak się zła koin-telligencya wszczęła była, która by niepomiarowane po sobie pociągnąć mogła konsekwencye: lecz takowe inkonwencyencye JMé Pán Konfilyarz *de Wiede* z niośł tak dalece, że iuż teraz wszystko iest spokojnie y w dobrym porządku, kazał iednak *serio* *investigare* auto-

row tey rebellii, aby ich do załuszoney mogli *adigere* káry obiedwie *Ost-Indiske* czyli Azyatyckie kompanie na nowe pewne summy rejestrowały, które iednego dnia kompletowano. JchMé Dyrektorowie bárdzo są *soliciti*, aby resztę Okrętow wysłać w tey perfekcyi, żeby na przyszlą Iesić pod żagle wynieść mogli.

z Szweccyi.

z *Sztokholmu* d. 18. Iunij JMé P. Gráf *de Horn* náwywyższy Konfilyarz *Statús* na dobrach swoich *persistit*, a że ten-że JMé chtë tam láto *commoraturus*, więc tak cudzoziemscy iako y nási Ministrowie często u niego na konferencyách bywają. *Spargitur*, iakoby JMci Pána Generała-Lieutanta Bárona *de Zullich* Posła tutecznego u Dworu Polskiego będącego, zaśzedł Ordynans, powroce-nią z tamtąd do Dworu nášzego. Stáráją się tu usilnie, aby wielką kwotę Armat na Okrętách, iná pogotowiú stójących lokować, które, iako *supponitur* do *Algieru*, gdzie zawarć nie dąwno Tráktatu wiedzy Krolé JMciá naszym árameczną Regencyą było, mają *transportari*. Toż miasto *Algier* iest Stolicą Krolestwa Algierskiego, wielkie y mocne przy morzu szrodziemnym w Afryce leżące, lecz teraz żadnego niemájące Krola, ále tylko Rzeczpospolitą pod protekcyą Turecką będące, rządzi się; iednak-że tam zawsze Turecki Básza *subsistit*, który bez żadney władzy y rzádu zostáć, roczny tylko trybut odbierá. *Interca* to rozboynicze gniazdo tak iest potężne, że często z Francją Anglią y Hollándyą *ad instar* absolutney Rzeczypospolitey wielkie wojny odprawiá y Tráktáty zawierá. Regencyá ich między innemi rzádami y to má, że każdy obywatel, kto tylko chce, na rozboj wyiechác może byleby Dywánowi (iako

się

się co *Regimen* nazywś) pewną porcyą z swoiey zdobyczy do skarbu oddał. W tym tygodniu Półś Frąncuzki JMé Pán de *Castila* po przybyciu kurycrą od Dworu swego, zaraz się udał do *Karlsberga*, gdzie po Audyencyi u Krola JMéi miáncy, ná dlugicy z Ministrámi nászemi był Kóferencyi, interes JMéi P. Gráffa ná tym zawiśł, że Krolá JMéi upraszał, áby Woyská y Okręty, ná sukurs Francyi destynowane, pogotowiu były y ná náyppierwszym ordynánsém miáserowały: że się e *converso* Krol JMé Frąncuzki obliguje, *casu quo* by Krolestwo Szwedzkie álbo inšze Prowincye, do niego náležące áttakowane były, nie tylko *admiriculum militare* w Tráktacie umowione *in instanti* posłać, ále też roczné *subsidia* Woyskowe zápláćić.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 14. *Iun.* Cárówá Jey Mé z pilnością stara się, áby Pánstwo w iák náylepszey widziáła perfekcyi, dlátęgo wšytskim sposobem pokoy konserwować á *Commercium* wiák náýgrótowniejszey porze wystáwić prágnie. *Ad primum* życzy sobie, zewšytskimi sąsiádami zachować Pokoy, á *pro secundo*, kupcow chce podeprzeć, áby *Commercium* obšćie *florescere* mogło iákoż *in eum finē*, kupcom z Floty swoieh pozwála Okrętow, ktoremiby oni róžnetowáry wyprowadzić y zprowadzić mogli.

z *Peterburgu* d. 28. *Iunij* Przeszłego tygodniá Regimenty, ktore po miásteczákách y wśiách leżá, od JMéi Pána Generála de *Munich* muszerowane były, poktorey lustrácyi do konsystencyi swoieh powróciły, z tym Ordynánsém, áby pogotowiu były, wé 24. godzinách zéীগnać się, JMé P. Admiral *Syvers* z innemi Morškiemi Officerámi w *Kronštoncie* *persistit*, chcąc się tam przypátrzyć, iák 4. Woienne Okręty y 5. Fregat pod żáglámi wyidą, do koorych z tąđ 4

ieszcze przybąđą: Te wšytskie, w *Remlu* z kombinowáwšy się, Eskwadřé formować máią, nie wiedzieć iednák, iéżeli *Contra-Admirál Kaas* álbo *Synawin* one kommanderować będącie. Poniewáż zás wyszedł Ordynáns, áby nowo záwerbowani ludzie morscy ná tychże Okręgách mogli *locari*, więc tá morská Armáturá dlátęgo iest wystáwioná, áby się niewiádomi Máýtkowie ná niey *exercytowali* y do zeglugi sposóbniejsi byli. Wedlug óstátniego Ordynánsu ieszcze tuiędnę Fregátę sporządzono, Armátá y kulámi náładowano, áby zátemi, ktore do Hiszpanii wyszły, pospieszyla. Przeszłego tygodniá z nášzych Portow 9. Okrętow od floty, kupieckimi towárami ládowanych, pod żáglámi wyszło; powiádań, że ich ieszcze kilká náładuią, te iednák nie przedzy áż przyszłego Miesiáca ruszyć się máią.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 19. *Iun.* Cesarz JMé teraz dla konserwácyi z drowiá zázczáł wod kwáśnych záżywać. W przelázá Soborę iáko w dzień S. Jána, imieniny Krolá JMéi Portugalskiego, Szwágrá ięgo, u Dworu solennie obchodżono: á w Poniedziátek wielką sumnę piénieędzy z tąđ do Włoch transportowáno, dla záplácenia milicyi Cesarzá JMéi tam będącey. Jch Mé P. P. Generálowie, ktorzy z tąđ ióž wyiecháli, po spieszájąc do Regimentow swoieh, tráktamentá ná 4. Miesiáce *anticipative* pobrali. Záwczoráy tu stánął JMé Pán Szroder, quá Minister Xciá Meklenburskiego, y zázcz. z Jgóméá Pánem *Lanskykim* Ministrem Moskiewskim dłuęgiá miáł konferencyá. Poniewáż zás Cárówá Jey Mé w interese przerezczonęgo Xciá *allaborat* y wtey máteryi ióž Cesarzowi JMéi *Instantiales* insynuowane, więc *ereditur*, że ten interes szezśliwy weźmie skutek.